

ABONAMENTE:

Pe un an
Pentru preoți și învățători

8 Lei
6 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

Organ săptămînal al tinerimii dobrogene

DIRECTOR și PROIECTOR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dobrogeanilor 17

Bine ați venit!

Simțim o îndreptățită mindrie, cind vedem că toți, căci își propun să viziteze țara românească, nu scapă ocazia de a da ochi și cu petecul nostru de pămînt, ce se scaldă între Dunăre și Mare. Se perindează și se opresc zilnic în acest colț al țării, oameni de toate neamurile, și pe toți îi primim cu inima deschisă, cu drag și cu recunoștință.

Nu ne va lăsa însă nimenea în nume de rău faptul, că am primit cu inimă mai voioasă grupul Ardelenilor. El sunt frații și neamurile acelor Români, cări, cel dintâi, au desfășurat ogoarele și au sădit simțimintul românesc în această țără, perdută și regăsită pe mîini strelne.

Fără acele văstări tinere, rupte acum un pătrar de veac și mai bine din bătrînii stejari ai Carpaților, și care, prințind rădăcini adinții aci, au adăpostit sub umbra lor limba și cultura românească, nu s-ar fi putut zice că Dobrogea e azi a Românilor și nici n-ar fi avut măcar înfățișare românească.

La dragostea frațească, adăogind recunoștință ce vă datorăm, noi toți cări, de-alungul vremii, n'am putut să înfringem vitregia cîrmuitorilor noștri celor mulți, de căci cu sprijinul fraților voștri, cări ne-a fost și nouă frații de suferință, unim glasurile noastre cu ale lor, într'un cuget și într'o simșire, și vă zicem :

Bine ați venit!

— Dobrogea Jună

CATE-VA VORBE

ASTRA

Regimului din Dobrogea

Iată o întrebare, care, de sigur, trebuie să preocupe orășenii suflare românească din Dobrogea, și care, data fiind agitația și sgomotul făcut în jurul regimului care domnește asupra acestelui părți a țării, va putea a fi une oarecare lumină asupra acestelui chestiuni, atât de mult discutată, dar nici odată rezolvată.

Ce e drept, ne găsim aici sub un regim care, *intru cit-va*, diferă de cel din țară, dar care totuși este departe de a putea fi numit excepțional sau special. Diferența constă numai din cîteva dispoziții de organizare administrativa. Constituția și legislația generală nu diferă aproape întru nimic. Si totuși mă pare la toți, că resimțim o mare și apăsătoare diferență între atmosfera din țară și acea de aici, având toți iluziunea că

aci ne găsim sub un regim autocratic.

Și atunci naște o a doua întrebare și anume: care să fie cauza acestelor erori? Cum se face, că aproape cu toții, privim din un punct de vedere atât de greșit o chestiune de așa importanță? Cind libertățile garantate în țară ne sunt garantate și nouă, cind și aci persoana și avutul nostru este pus sub siguranță legilor, cind în fine și aci s-ar putea respira aerul de libertate de peste Dunăre, repet: care poate fi cauza acestelor erori?

Se poate afirma cu precisiune, că această apăsătoare diferență nu este legiferată, că ea nu este consacrată prin nici un text de lege, dar ea rezultă numai din exagerata și greșita aplicăriune a diferitelor texte de lege, și mai ales din faimoasa Lege organică a Dobrogei, ale cărei texte au fost atât de încîlcite, în-săiții au ajuns să nu mai fi de loc înțelese.

Cu toate că dispozițiunile ei au cîteva atingeri cu fosta legislație otomană, totuși aceasta lege este completată, modernizată, întărîtă și împodobită de mari și frumoasele principii de drept și dreptate, care guvernează azi omenirea civilizată.

Organele însă chemate să traducă în fapt dispozițiunile legilor și regulamentelor, depășind în total înțelesul textelor și intenționea legiuitorului, fie din *excess de zel*, fie din *alte excese mai puțin avuabile*, au dat naștere, numai prin neprinciperea sau reaua lor voință, enormitatea pretinsului regim excepțional, ajungind prin aceasta chiar la cele mai dezastroase rezultate, producind perturbație și anarhie, semănind mizeria și discreditul în tot ce e viață și activitate în această provincie.

Este în de obștie cunoscut, că aici au fost trimise armate întregi de funcționari, cări însă, din nenorocire, în imensa lor majoritate, erau aleși din drojdia societăței din țară. Tot ce nu era bun acolo, era bun pentru aici — *«Bon pour l'Orient»* — toți cei ce nu se mai puteau hrăni în țară, aici erau trimiși să se căpătuiască, tot ce era acolo nevoie și declasat, devine aici factor important și de elită.

Si astfel s'a lăsat chiar pină ieri, și numai așa se explică cum se face că și azi, într'un secol luminat, avem aici toate serviciile publice impănatate cu incapacită și ignoranță sau minori, chemați a rezolvi cele mai im-

portante chestiuni naționale și economice.

Pentru a ne putea și mai bine da seama de modul cum aceste organe au depășit, înțeleat și denaturat legile și regulamentele, vom lua pe fiecare administrație în parte și vom examina la fiecare, care este menirea ei, adică de ce a fost înființată, cum funcționează, cum aplică legea și în fine rezultatele obținute pînă azi.

AVOCAT

Hazul Săptămînici

Contractele Patriotul, cu data de 30 August, găsește că primarul vechiul Comis ar fi o adevărată „mameală”

Să sugră din mamelele unei „mameale” cum e d. Bănescu, e cu adevărat un gust patriotic.

Doță bună, stimabilitor confrat!

Pavilionul Dobrogei
dela Expoziție

Iată impresiile distinsului profesor universitar N. Iorga, publicate în „Neamul românesc” asupra pavilionului Dobrogei, dela Expoziție:

Am văzut cuprinsul moscheil de lemn și de valătuci și a casei turcești lîngă dinsa, am văzut pe un domn amabil care mi-a dat lămuriri și am zărit voalul alb și fața brună a persoanel care pentru oficialitate e d-na Ismail-Pașa, iară pentru mulți dintre Dobrogeni Lisa Herșcu.

Am văzut un foarte mare număr de băsmăluțe fine, lucrate cu flori și cu fir, după datele foarte strene, dar de sigur interesante, de femeile musulmane din satele Dobrogei. Am văzut cîteva paftale și alte lucruri de metal. Am văzut o masă și două scaune. Am văzut o folositore și concretă tabelă statistică a progresului Dobrogei în cel 26 de ani românești, redactată „din ordinul d-lui ministru I. Lahovari” (de cine)? N-am văzut altceva.

Astfel n-am văzut rostul creștin al Dobrogei.

Se zice că sunt acolo Bulgari. Sunt și am vrea ca să știm ce e și cu dinșii, ea chipuri, porturi, situație. Dar nu ni se spune nimic.

Se zice că sunt greci prin orașe. Odată ce sunt, ar putea să folositor să avem oare cări cunoștințe și despre acel locuitor al Dobrogei. Si sunt lipoveni, și sunt ruși, sunt tătari. Pe toți i-au mincat turci.

Si vezi, sunt și români. Si mă întreb: In moscheie și în casa turcească — pun simbolul pentru Dobrogea, nu e așa? — unde sunt moeștenii noștri, unde sunt sătenii noștri falomiteni și brâileni și buzoieni și covurlueni, de veacuri așezăți în Dobrogea? Unde e portul lor, unde e lucrul de mină al femeilor lor, unde e gospodăria lor, unde sunt unelelor lor?

Unde?

Dar ce poate ști despre așa ceva doamna care e pentru d. dr. Istrati o văduvă de Pașă?

Meseriașii din Constanța

Dorind să aflăm impresiunile ce a produs în masa meseriașilor din orașul nostru, articolul ce am publicat în numărul precedent, în chestiunea lor, ne-am adresat în acest scop unuia din conducătorii lor din localitate. Numele lui, am fost rugăți să trece sub tacere, căci bițul om, părinte de copii, tot speră să capete un pețec de pămînt de la d. Bănescu!

De altfel, expresiunea ce el a dat simfimintelor sale, e foarte firescă, și cum din discuțiunile ce au avut cu alii mulți meseriași din toate breslele — părurile lui sunt împărășite de toți, fără deosebire, numele lui nici nu importă.

Noi, d-le — începu interlocutorul nostru — nu suntem conservatori, cum nu suntem nici liberali.

Rău ați judecat, atunci cind ne-aș socotit de oameni derotați partidului din care face parte actualul primar.

Noi meseriași, Români mai ales, din acest oraș, știți foarte bine că am aveut de luptat cu tot felul de miserii pînă acum; aşa că cu toate că gîndul nostru a fost să și noapte Izmurca, tolusi nu ne-am putut lega un curmei de tei.

Cind am auzit deci, că actualul primar se gîndește la amarul zilelor noastre și la viitorul copiilor noștri, cind ni s-a spus că d. Bănescu ne va da locuri de casă, am crezut un moment că aveam a face cu un bun român și mare patriot. Mai ales nouă dinusul ne dăduse o deosebită atenție. După cum foarte bine spuneați, ne ademenea cu acadele.

De aceea și noi, căci fiind că nu suntem mari cărturari, suntem mai derotați, socotind că avem a face cu un om, care nutrește cu adevărat gînduri bune pentru clasa noastră, ne-am pus, în tot chipul, în serviciul lui.

Da, i-am dus și masalalele și l-am purtat și în brațe. Nu însă fiind că era conservator, ci fiind că ne îngelase că ar fi un bun român.

Ce s-a întîmplat însă? Atîi văzut eu ce a dat locurile de casă. La toate neamurile lui, la avocați, la ofișeri și la toți oamenii d-lui Dabo. Iar nouă de loc. Nu știu, dacă a dat la doi însă, ca să zică că a inceput să se îngrijească și de aii noștri!

Si apoi unde mai puî batjocura, despre care ați vorbit d-r., și despre care mulți din noi nu știau, dacă nu le atrageați atenție. Auzi, mă rog, dumnealui să nu găsească potrivit ca reprezentanții noștri să stea alături de dinusul la o masă ministerială, cind a invitat atâtia dălgăuci și lihișii din Constanța?

Lasă, că am văzut eu cine avem a face și vom să-i răspălătim...

Dar, uitam să vă spun — continuă înfirierat meseriașul cu care stam de vorbă — am văzut că e așa ocupat și cu cazul camaradului nostru Constantin Filip, Comisarul guvernului de la Corporația în fier și metal.

Am pricoput noi ce urmărea d. Bănescu și cu asta; dar nu și va ajunge scopul.

Corespondentul „Adevărului”, care e omul d-sale, căci toată ziua se șiște pe la Primărie, a fost pus să defăimeze pe Filip și corporația noastră; obligindu-i să meargă la

Primar să se ploconească, ca să se obțină o desminuire. Așa că reprezentanții noștri să fie purtați cu vorba și pe drumuri, ca tot felul de flori și îndatoriri, să nu uite să-l mai amintesc de promisiunile ce ne-a făcut.

Ei, dle, așa simplu cum ne credeți bine, nu suntem noi, și vom dorevi acesta.

Converberea de mai sus descrește înșă lucruri noi, așa că vom fi să-lăși a veni asupra lor.

RETEVEIE

Relațiunile dintre d-nii Bănescu și Virgil Ionescu

In numărul trecut am reprobat o informație după sârșul «Adevărul», în care se spunea, că Reitașinea lui Constanța-Techirghiol nu s-ar fi adjudecat asupra d-lui inginer Virgil Ionescu, de oare ce Ministerul ar fi descoptat niște nereguli nepermise.

D. Ionescu întinind pe directorul nostru i-a făcut cunoscut, că acea informație n-ar fi adevărată.

Lăutm act de comunicarea d-lui inginer, însă pe noi nu aceasta ne interesează, că după cum arătam și în numărul trecut – relațiunile dintre primarul orașului nostru și d. Virgil Ionescu, care au inceput de a mai fi amicale.

Nu știm ce a putut interveni, ca să strice această mică gașcă; potem afirma însă, în mod precis, că o adincă animoziitate există între acești doi foști intimi tovarăși de... viață, și că malicioasa inserțiune din «Adevărul» – inspirată direct de primar – e o prima pisecătura.

Noi nu putem de cît felicită pe d. Bănescu, dacă va fi răușit să se dispenseze de bine-voițoarele servicii ale acestui inginer ingenios.

Casile supuse dărâmării și neprihănitorii Zissu.

Se știe, că ceea-ce contribue mult la aspectul sălbătesc al orașului nostru sunt în deosebi numeroasele cocioabe de casă, care toate figurează într-un mare registru al Primăriei, condamnate spre a fi dărămate.

La instalarea actualului consiliu, neobositul dr. Zissu a și cerut condica în chestiune eram de față – și o ploie de somăjuni a curs pe capul proprietarilor respectivi. Totuși, toate acele imobile continuă să stea în picioare.

D. dr. Zissu, om în vîrstă, era natural să se... potențească și să nu poată duce la un sfîrșit această supărătoare chestiune!

Rezervăm însă pentru preziunile alegerilor din Noembrie, picante revelații în această afacere.

Administrația domeniilor statului din Dobrogea

Restind mai departe dosarul fostului casier al numitului Administrație, N. Alexandrescu, ne oprim pentru astăzi asupra declarațiunilor a doi din informatorii cel mai prețioși. Nu mai puțin interesante sunt destăinuirile și detalii date de aceste două persoane.

Declarația d-lui fil. Rimnicianu

D. Rimnicianu, fost administrator al domeniilor statului din Dobrogea demisionat în urma delapidărilor casierului condamnat, fiind interrogat înaintea judeului de instrucție, depune, între altele, cele ce urmează:

„Într-un rînd, d. Alexandrescu plecând la București, noaptea pe la orele 11-12 auzind zgomet în localul casieriei, mă suț și acolo am găsit pe un individ pe care nu-l cunoșteam scriind la registrele d-lui Alexandrescu, avind pe masă hîrtii, conturi și acte justificative. L-am întrebat ce cauță și mi-a spus că este rugat de d. Alexandrescu să-l pună registrele în regulă.

„Așa că în registrele pe care i le-am încredințat la venirea sa, nu sunt

stricte în registrul de cît acela operațiuni pe care le-a făcut acel individ.

Spusele d-lui Rimnicianu apar în nomenycle. La mieșul noptii, găsești în biroul casieriei un om stric de instituție, care aranjă registrele Administrației, ca ale celui mai ordinat falit fraudulos și nu al curiozității să-l cunoști identitatea! Sădă toate acestea Alexandrescu continuă să fie înțelese ca funcționar al Administrației.

D. Rimnicianu datorește – credem cel puțin acum o explicație.

Cele două recipise a 1000 lei

In raportul d-lui Ion Nedoviceanu, pe care l-am publicat în numărul precedent, se vorbea de două recipise prezintate de fostul casier Alexandrescu d-lui Cosăcescu, secretar general al Ministerului de domenii, cu ocazia unei inspecții făcute, și pe care d-sa le-a admis, că numerară și în cassă, conchizind sub propria semnatură că ar fi găsit cassa în regulă.

Intrebă d. Rimnicianu asupra acestor două recipise, declară:

„Acele recipise erau de consemnarea niscal-va garanții, căci numerarul și cassa nu se consemnează ci se ține în cassă; astfel că chiar de atunci și lipsa d-lui Alexandrescu sumă de 2000 lei.

Inspeția Administrației

Fostul administrator al domeniilor statului din Dobrogea, după ce ne confirmă încă odată seriozitatea cu care d. secretar general al Ministerului de domenii – inspectorul inspectorilor, acelui departament, după cum în ironie l-a numit d. Nedoviceanu – a inspectat pe Alexandrescu, lăsând astfel să se înțeleagă că fostul casier se bucură de înaltă protecție a d-lui Cosăcescu, spune mai departe:

„În tirziu, în Octombrie în 4, a venit d. inspector Chirculescu și a stat în Constanța pînă la 11 Octombrie, în care timp d. Alexandrescu era la București, cu actele justificative. D. Chirculescu a chemat pe d. Alexandrescu, care însă nu a venit. Atunci d. Chirculescu a plecat și apoi s-a întors la 16 Octombrie, cind să re-intors și d. Alexandrescu dela București. D. inspector Chirculescu i-a verificat cassa și l-a găsit în regulă – nu a încheiat însă nicăi un act, apoi a plecat. Nu știu dacă a raportat Ministerului.

„Cu ocazia acestei inspecții d. Chirculescu a întrebat pe d. Alexandrescu ce bani a incasat dela Minister și d-sa a răgăduit că a primit sumă de 15.000 lei, dintr-oordonanță, căutind să ascundă dosarul, în care se află ordinul Ministerului, prin care ni se facea cunoscut că s-a eluat acea ordonanță. Dosarul însă a fost găsit de mine, după arătarea funcționarului Scipione și predat d-lui Chirculescu. Atunci d. Alexandrescu a revenit, spunind că nu-i aduce aminte.

Strașnică administrație!

D. inspector Chirculescu e trimis din București ca să inspecteze pe d. Alexandrescu, care se află la București. După șapte zile de așteptare, inspectorul se înapoiază, de oare ce casierul nu vrea să vină.

La inspecția făcută, casierul căță să dosească acte constatăbare ed ar fi incasat suma de cinci o-zece mil lei și totuși șefii săi îl găsesc „în regulă”!

Pe de altă parte inspectorul nu încheie nicăi un act de starea regulată în care a găsit cassa.

Strașnică administrație!

In numărul viitor vom spune declarația unui alt martor, tot așa de important

S'AU PERDUT două bonuri ale Creditorul funcțional din Iași a 1000 lei, cu Nr. 006245 și 006563.

Ultimul cupon de lăzile era atașat pe ele.

Deși s'a intervenit localul în drept spre a fi anulate, totuși persoana care le-a găsit va primi o recompensă de 150 lei, dacă le va aduce la redacție ziua de 10 Septembrie.

Așa că în registrele pe care i le-am încredințat la venirea sa, nu sunt

Şantaje ordinare

La atrocitatea bandelor de antarbi din Macedonia, guvernul român a răspuns cu o lege de represalii împotriva contorii supușilor greci din Iași, a tuturor articolelor de prevenție grecească, precum și a războiului răstăciv grec. Această lege urmă a se pune succesiiv și parțial în aplicare, ceea ce s-a și făcut, începând cu un agravat al asupra patențelor și locuințelor imobiliare supușilor greci din Iași.

În Dobrogea locuiesc, din numeroase familii care vorbesc limba grecească și care, în urma unor ani de la Iași, conform art. 3 din legea organica, au fost închăpuite. Nu e însă locu, nici vorbind, să înzistăm mai mult asupra originea acestei populații. Aceasta nu vine să facă la ocazională bine-venită. Socotim însă util să amintim pentru moment, că sub dominianța otomană se facea deschidere între greci propriu-zisi și aceștia din urmă, numindu-se căi d-lui înalti iar cestiali alii Rum.

Ori cum ar sta însă lucrurile, conform unui tratat internațional, începând data de 11 Aprilie 1877, familiile românești se bucură de dezvoltarea drepturilor cetățenesci, conferite prin legea organica a provinciei, ca unii care fiind ruine turcești, să revină la data vîlăi, la protecția musulmană. Înalta Curte de Justiție și Cazafie a avut de judecat anul acesta mai multe procese electorale de acest soin, și a confirmat tuturor de către căciuța căciuța cetățenilor dobrogieni.

Urmind să se pună în aplicare noua lege a represaliilor, agentii fisculi, fără a cerea hîrtile de alegători – lucru ce ar fi fost și ușor și legal și cinstit – să dresă proces-verbal de impanare provizorie pentru toți aceia care după nume ar fi părăsi că sunt greci.

Prin majoritatea dintre aceștia, ovăni simpli și infracțiuni, procedura aceasta nu e de cît o ordină de încreiere de stat.

Ceace-avansam, e absolut pozitiv și vom lăua de crăciu pe mizerabilii, care vor îndrăzni să ducă pînă la sfîrșit ezentarea mîrsarului lor lăpt.

Dar din său nu s-au mărginit la această criminală tentativă; acești funcționari păcăloși și nu permis și glume de un gust extraordinar de prost. Să închidă, spre pildă, un asemenea proces-verbal și pentru fruntașul nostru conciliean, Alexandru Logaridi. E o glumă, da, accusă, căci nu mai răsuine de cît să se procedeze la fel, începând cu d. Prim Ministrul, care poartă un nume desul de grec, cu alii doi sau trei miniștri tot pe atit de greci, și să termine cu fostul prefect al județului Constanța și distinsul nostru conciliean, d. C. Pariano!

Numele d-lui Alexandru Logaridi e legal de toate suferințele, prin care au arătat să treacă toți, fără deosebire de naționalitate și confesie, din orașul și județul nostru, și imbecilii care și-au permis această glumă – căci nu o putem numi altfel – nu o dată nu apelat cu succes fără îndoială, la bandoanța acestui om de inimă și cetea de frunte.

Iată de ce lipim în continuu contra mizerabilității administrației din Dobrogea!

Sistemă nenorocită

Cazinul din Tulcea

Cititorii își amintesc de sigur încă, de onerosul contract încheiat între imaculatul nostru Primar și d. inginer Virgil Ionescu, relativ la proiectul pentru alimentarea orașului cu apă de la Dunăre.

Se știe că pentru a elude leggea, care prevedea că pentru lucrări al căror cost trece de 40.000 lei, să se ceară aprobarea Ministerului, și pentru a putea spăla rufele în familie, acești doi buni prieteni – pe stunei – au fixat prețul proiectului la 38 mil lei, sugerind un articol adițional, că „sonajele, forajele, analizele de apă, se

O ședință a Consiliului

În vederea vizitelor fraților de dincolo

Domnul – Primul vicepreședinte
Frații de-al noștri din Bulgaria
Vicecă și cărărască
Vorbă bună, bună pacă

Să ne dăm cu toții sărbătoare
Ca să rămă înăuntru
Trebuie să rămătă
Nu ești că și tu sună

Dă – răspunde Zissu
Un discurs lung te vei face
La ceva nu te spune
Nici nu te pricepi, sălăi bine!

Îl plimbăm pe la Mamaia
Să le dăm o mare măsuță
Pe lângă asta – vă spun sărac
Dar scutină minciuna-acasă

La tacării să nu facă
Nici de cum economie –
Tată Dabă intervine –
Loc pentru al metr și te

Căci galben de-al de Bucola
Sunt al dracului în stare
Ca să treacă toți la Cotta
Dacă nu le dău mincare.

Îar Moș Gheorghe de la șopă
Ce ocăci, ce rugine!
Dău la dracu săa consilă,
Astia-s mai calci că mine!

Săroglu

vor face tot de d. inginer V. Ionescu, în comptul Primăriei, pentru care va prezenta acte justificative, care trebuie achitata în maximum – luna după prezentarea lor.

Costul acestor lucrări, îseparabile de lucrările capitale ale proiectului, s-a ridicat la o sumă de aproape 20 mil lei – cifra exactă n-am putut-o aflat de oare ce d. Primar a avut grija să țină toate actele referitoare acasă la d-sa.

Pe cît așa însă, procedura aceasta necinstită, de a fugi de control, să actuala cîrmuire, se erijează în sistemă. În adevăr, iată ce cîntim în Dobrogea, de la 10 August, foarte ce a pare în cea-laltă reședință de județ din această provincie.

Este vorba de construirea unui casin comună la monumentul reanexării Dobrogei. El bine planurile și devizele au fost așa întocmite din ordinul primăriei, în cînd suma totală să nu treacă de peste 40.000 lei, ca să nu fie nevoie de aprobarea consiliului tehnic superior, ei numai de incuviințarea consiliului comună și astfel lucrarea să se poată adjudeca că nu repede asupra d-lui Bors.

Ba ceva și mai mult, consultind devizul se găsește treptată suma de 39.600 lei cu o menință la urmă, că se mai adaugă încă vre-o 600 lei eroare de calcul, cu alte cuvinte o adevărată harabură numai și numai ca antrepriza să nu scape din mină.

Cind orașenii înăuntru pînă la genui în păd și norol, nu este o nebunie să înglobăm comună la cheltuieli intîntul numai de hatiul punzel d-lui Bors și de bacișul celor cari îl să sprijină?

Nenorocită sistemă și mai nenorocită ministri, cari tolerează asemenea incălcări de legă!

Monedele de nichel

Ministerul de finanțe a dat următoarea publicație cu privire la monedele de nichel neperforate:

In referire la publicația acestei Minister cu No. 35.068 din 28 Iunie 1906, apărută în „Monitorul Oficial” cu No. 73 din 29 Iunie trecut, se aduce la cunoștință generală că monedele de nichel de 10 bani negăurite, demonetizate în virtutea legel sanctionate cu decretul regal No. 791 din 24 Februarie 1906, vor continua încă a fi primite și după 31 August curent, pînă la 30 Septembrie 1906 inclusiv la toate casile statului, fie în plată, fie în schimb, fără nici un sezașinat.

Tot-deodată ministerul dă un termen pînă la aceeași dată de 30 Septembrie 1906 inclusiv, posesorilor de monedă de nichel de 5 bani negăurite

demonetizate deasemenea prin zisa lege, pentru a le prezenta la casele statului. În plăți său în schimb, fără nici un scăzămint.

După expirarea acestor termene, monedele de nichel de 5 și de 10 bani negurite, nu vor mai avea puteri liberatoare.

Retragerea din circulație a monetelor de 20 bani negurite, se va face ulterior conform publicației, ce va apărea la timp în *"Monitorul Oficial"*.

Monedele de nichel de 5 și 10 bani neperforate, vor putea fi date ca plăți la tramvaie și la alte instituții publice sau particulare, care vor depărtă aceste monede pentru a le vărsa în ministerul de finanțe, dar nu vor oferi publicului din aceste monede.

INFORMATIUNI

In numărul de față publicăm impresiunile d-lui profesor universitar N. Iorga, publicate în excelenta revista *"Neamul Românesc"*, asupra Pavilionului Dobrogei de la Expoziție. Ca un detaliu important la acele justă observații, putem adăuga — după asigurările ce ni le-a dat d. Petru Vulcan, secretarul comitetului secționii Dobrogea — că această nefastă doamna Ismail Pașa, retez *Liza Hergen*, ar fi colectat o mulțime de obiecte românești, care însă n-au fost expuse.

Întrebând, cu aceea ocazie, pe d. Vulcan cum de tolerează comitetul pe o asemenea femeie, d-sa ne-a recomandat să adresăm această întrebare d-lui D. Hagi Anton, prefect de Tulcea.

O vom face și pe aceasta.

D. Colonel N. Mărășescu, comandanțul Regini Constanta No. 34, a fost mutat, în interes de serviciu, comandanț al Regimentului 17 din Dobrogea.

D-sa, care a săut să fie la înălțimea frumoasei sarcine ce a avut de înălținit, ea șef al unui corp, în care educația națională trebuie să meargă alături cu aceea militară, lăsă în urmă lăinei regrete și ea om de societate.

Rugăm pe d. Ion Bănescu — dacă voiește ca băieți credință să nu fie suspectați — să binevoiască și publică cifra exactă la care s-a urcat costul sondajelor, forajelor și analizelor de apă, executate de fostul d-sală prieten, d. inginer Virgil Ionescu.

Sunteti gata să pun coloanele noastre la dispoziție, dacă organul oficis din localitate va refuza aceasta.

Camera de Comerț din localitate, alarmată de furturile ce se petrec la oborul de cereale din Mursatlar, a intervenit pe lingă serviciul central de măsuri și greutăți să dea delegație d-lui verificator de măsuri din Constanța, ca să facă o desindere.

DEZILUZII...

Imi dați voie să mă prezint: Radu Tandără; și d-soara, încorsetată de abia puțind să respire, înbrăcată într-un costum ușor de vară și parfumată ca *"Trielle incarnat"*, intinse reverentios mina — O bușă mică ca de copil — spre noua cunoștință...

Adunarea în care se aflau și în care venise acum pentru prima oară, nu intrăpe de loc ideile cu care fata de apă se căpăta din pension — plecasă să trăiască în mijlocul lumii de codinără.

Să simță tare streină între oamenii acestui rai, veșnic preocupați de afacerile lor; doamne care nu știu să spună altceva de cit de găinele, ralele și gospodăria lor; dar mai ales tineretul, val! i se parea așa de anot și ridicol, față de pravila incintătoare a bon-tonului...

Lăutarii după ce făcuse o pauză destul de lungă, pentru că avusesese de ferecă cu bătrâni, a căror horă durase cam mult, se pregăteau să înceapă alt ciatec...

Să cînte un vals, un vals... un vals... și în vîlmașagul aprobărilor și protestărilor, ochii tinerilor se în-

Ne facem o datorie a anunță că vechiul institut al d-lui Profesor Virgil Andronescu își relncepe cursurile, cu un corp didactic ales și instalat într-un nou și spațios local. Elevii interni vor avea ca în tot d-a-una o îngrijire părintească.

Curs liceal complet și comercial.

În o masă de la Beraria „Crescent” se săză d-l. Bănescu, Tătaru, Grăicu, d. Alecu și Horvathescu, și se discută în jurul obiectelor valoase făcute de d-lul Zosu asupra imbrăcadării colegială. Șo Dabo — despre care am vorbit în numărul nostru trecut. De odată apare simpaticul doctor și primirea tuturor se îndepărtează spre el.

Zid-se ce s-o zice obiectelează d. Primarul Dabo e mal curat!

Pestideam pe d. Bănescu să ne dea o demisie.

D. G. Stănescu, membru al Camerii de meseri din Capitală și președinte al Corporației tapiterilor, a fost invitat de Ministerul Domenilor să opteze pentru unul din aceste două posturi. Ministerul nu mai admite, ca președintele corporației să fie și membru al Camerii de meseri.

Tot Hristu Eftimidi este și rămine cel mai simpatic coafor din Constanța.

Ca să ră convingeți, întrebări de Saloul High-Life, său pe românește Hai-Lai!

Directoarea Institutului germano-francez de dominoare, ne face cunoșut că s-a mutat din Str. Școala în Str. Ceres No. 5 (Casa Butler).

Această școală, a cărei lipsă era de mult rezintăță, umple un însemnat gol în educația dominoarelor din localitate.

Institutul pe lingă cursurile secundare complete, puse sub direcția d-lui pr. V. Andronescu, are și un internat în conformitate cu cele mai moderne cîruri.

Pe lingă cursurile complete, institutul va avea o catedră de limbă greacă și de lucru manual.

Ni se comunică, că la Caramurăt un oarecare Eronimus Schnell, după ce a fost contestat și sters de pe liste electorale — cu hotărîrea Inaltei Curți de Casă — desii consiliul a luat acel de această sentință, comunicându-se celor în drept, totuși el continuă să fie consilier communal.

Are d. Colonel Capăga cunoștință de acest lucru?

Biroul congresului de științe sociale, ce urmează a avea loc în zilele de 24 — 28 Septembrie, la București a admis comunicarea directorului nostru, relativă la improprietăriile, vinzările și deposedările de pămînt din Dobrogea.

Vom anunța precis ziua, cînd urmează să se face acea comunicare.

înțineau trimiteri și aprobația lor duioasă și formecitoare...

Si în sunetul cadențal al valsului, înimile înviorate de avintul amețitor al tinereței, căutău parția să-și versă tot necazul zilelor uniforme, calme și monotone, care trece așa de greu...

Soptirile dintre fete, întrerupte din cînd în cînd de privirile stăruitoare ce aruncă ochii lor frumoși și adinei; asemănările și legăturile de o clipă pe care cei bătrâni, care își priveau copii, le înțelegeau cu drag în mintea lor încercată și fină, răspindeau în aer ceva din fericirea aceia comunicativă, din ecoul înimilor acelora, dorințe și setoase de viață...

Domnișoara se simțea acum, oarecum fericita și nică nu-i venia să-și credeă ochilor...

Un tinăr așa de frumos cum cîntase ea numai în românește de prin pension...

Dar dacă e vorba, ea dorește de pe atunci să-și înțeleagă, să-și spue că-i o așa de drag...

Chiar părinții fetei găsise oare-care calități deosebite, la tinărul acesta cum se cade, cu infățigarea demnă și cu diploma de licențiat în bazunar; dar care totuși avea un cîsur mare: nu era fină cui-va și n-avea bani

Restaurația Jubiliară din fața Palatului Administrație are în deposit este mai gustoase băuturi

Aflăm că d-lor profesoari V. Andronescu, G. V. Danu și Hr. Tăpu, bănuiti adversari politici ai d-lui Bănescu și care fi luate catedrele ce ocupau la gimnaziul din localitate.

Dacă să arădă adevărul această dispoziție, ea nu poate face decît neuneste Ministerului, la care un Bănescu a ajuns să dicteze.

Aflăm, că la Mangalia viața și activitatea locuitorilor a început să nu mai fie în siguranță, din cauza indolenței celor chemați de a pune la locul lor pe oameni lăra-de-capăti.

E sau nu administrație acolo? De o cîmătă atât.

In fiecare seară teatru de varietăți pentru familiile în Salonul "Terasa". Un ales bucket de artiști procură cîteva ore de plăcută distracție.

In ziua de 30 August 1906, lucrătorii tipografi din localitate, intrunindu-se în localul Clubului meseriașilor, au pus bazele înființării unui Cerc de Cultură și de apărare a intereselor lor sub denumirea de C. A. ROSETTI, alăudindu-și și un comitet compus din d-ni: N. R. Georgescu președinte, G. Georgescu casier, Marin S. Ionescu secretar, Al. Mănescu și Gh. Mihăilescu membri.

Meseriașii tipografi erau aceiai, cari prin contactul lor zilnic, erau cei mai indicați ca să ia această lăudabilă inițiativă. Ne exprimăm însă dorința, că cercul lor de cultură va îmbrățișa pe toți camarazi lor din localitate.

Cu toate că e impuat capul populației locale de tobole și surlele, care prevedă cortegiile de perde-vară, în cap cu potrivitul trimisirat Bănescu-Zissu-Dabo, ce zilnic cotindă străzile orașului, totuși ultimele serii de excursioniști români veniți de peste mări și munți n-au putut să nu impresioneze.

Ardeleni, Banateni, Bucovineni și acum în urmă Arădeni, au fost obiectul celor mai entuziaști primiri și manifestări, tot timpul că au stat în mijlocul nostru.

Dacă nici în săptămâna aceasta d. Dabo nu răspunde la acuzațile ce i s-a adus complicită și de prin ziarul nostru, în numărul vîtor vom începe să comentăm toate acele decăruri.

In jurul unui articol de gazetă

Ancheta noastră

Tot în acea corespondență a ziarului *"Aderăru"* se afirmă că proprietarul I. Hagi Abdula din Amzacea, cercind o anchetă contra mecanicului său, d. Const. Filip, i-a cerut 100 lei.

Cu această invocare lucrurile stau astfel: In ziua de 3 August se primește la Corporație telegrama cu

mulți, mulți...

Pentru niste oameni care nu pot aprecia altfel, această ar fi reprezentat în adevăr ceea...

Tatal care era un om de treabă, l-a poftit în mai multe rînduri pe Itadu ca să-și viziteze casa.

In ocasiunile acestea d-șoara ținea mortiș, să-l napăideașă cu vorba; și știa atât de istorioare cu șticii și avea un repertoriu atât de bogat în vorbe banale, în cînd credință că-în dictiună intreg...

Tinăru lui i se părea straniu felul acesta de manifestare al unei fete. Stătea tacut, și în scăparea unui gind frumos, pe care îl avu se odiuă, și venia să-și ia lumea în cap...

Si ia biata fată, care fusese fata pensionului în recitări și în vorbe de spirit... care imita puțin și jocul mîinilor unei artiste celebre... să fie așa de neapreciată acum!

Ce om lipsit de simțul curentelor actuale ale educației moderne!...

Si incet-înceat, fata s-a convins că noua ei cunoștință, nu-i acela pe care visurile ei de fecioară îl intrupăse, în clipă în care l-a cunoscut.

Deziluzia era mare...

Si ca un naufragiat care vede înaintea lui, o singură țintă de scăpare,

următorul coprisă: «Mecanicul Const. Ferdinand din cauza lipsel de cunoștințe nu poate conduce mașina, cauză pagube enorme, conform contractului legalizat No. 42 rog trimisul pe spesele mele la Amzacea un arbitru pentru a constata nepăcerea ca să-l înlocuiesc. (ss) Ismail H. Abdula».

Legea meseriașilor — dovedită ca incompletă — pe de o parte fixează comisiile de arbitri, iar pe de alta nu pune la dispoziție nici un fond pentru cheltuieli eventuale, ba din contră pedepsescă aspru orice întrebuițare ilegală a banului corporației.

Congresul mecanicilor întrunit în anul trecut a votat între altele și următorul deziderat: «Diurnele și transportul comisiașilor vor fi plătiți de președintele corporației din fondul de garanție de 100 lei, ce proprietarul va depune cînd face contractul».

De altfel și pe lîngă mintea omului, că aceste comisiuni, compusă din mecenășii cari nu-și pot pări lucrul lor spre a ancheta chestiuni strînsă de interesele lor personale, și mai ales să se disloce pe propria lor socoteală.

Tinând socoteală de toate acestea și mai ales de faptul că însoțit d. Hagi Abdula se oferea să suporte spesele transportului comisiașilor d. Const. Filip, care încă gîra afacerile corporației. El răspunde, cerindu-l pentru transportul arbitrilor să avanseze telegrafie 100 lei.

D. H. Abdula vine în persoană și depune sumă.

In acest timp, în urma ordinului Ministerului, instalindu-se comitetul corporației, acesta chiar în seara de 4 August, cercetind reclamația în chestiune o rezolvă la fel cu d. Const. Filip.

Se numește o comisie de două persoane, care merge la față locului și în față declarării fostului mecanic, că nu mai rămîne sub nici un preț stabil este înțelegerea între el și d. H. Abdula căruia îl trimite un nou mecanic; acesta după două zile de reparații pune mașina în lucru.

Din suma de 100 lei, depusă de d. H. Abdula, se oprește suma de 26 lei, diurna și transportul celor doi arbitri și restul se înapoiază. Dupa propria declarăție, d. H. Abdula rămîne perfect satisfăcut.

Față cu dezgustul ce pot să inspire asemenea calomni nedrepte asupra unor oameni, cari își sacrifică propriile interese pentru binele breslelor — calomniile ce nu pot face de cînd rău cauzel lor comune; față cu cele constatate, după acte aflate în arhiva corporației, dăm publicitatea cele de mai sus, nu pețrui gura celor mulți, pe care numai pământul o astupă, ci pentru acel puțini dar cu judecăță.

D-șoară Posedind perfect limba Greacă, dorește a preda meditațiuni. A se adresa la Redacția Ziarului.

spre care își încordează într-o supremă desnădejde, trupul lui, sleit de puteri, și cînd acolo se vede îngelat; același gol îl simțea acum fata aceasta cu educație de pension, — un suflet debosat de visuri — sub care licăriau ea o lumină pe sfîrșite, tendințele adevărate, gîndurile și apucăturile fizice; tot fondul acela bun și frumos al fetelor noastre, peste care, greșalele unor sisteme de educație împrumutate cine știe de pe unde, le sporesc de nu le mai cunoști...

Un ideal de muncă cinstită și statornică, lipsită de prejudecățile ce înținează mintile dedcate la cochetări și lueruri usoare, care de multe ori fac ca fetele să aștepte ca în basme pe un «fat frumos», care s-o ducă departe, departe, să nu mai audă de loc de «realitate», de proza astă grea și de multe ori cam amară a luptei pentru existență; acel ideal întrevăzut de mulți ne-ar fi scăparea noastră...

M. Teodorescu-Cobadin

Se închiriază cu începere de la 1 Octombrie, Hotelul AUREL din Piața Mare, compus din 25 camere mobilate.

STUDIU

Asupra proprietății fonciare și în special asupra domeniului public în Imperiul Otoman.

(Urmare)

Astfel, conform art. 45, locuitorii au dreptul de preșemtare asupra locuinței din circumscripția comună lor, ce să vînde unul locuitor din altă comună, iar la casă de vacanță prin deces, și formează după art. 59, al 9.^{le} grad, și imediat după răudele colaterale, și copărășii în rindul persoanelor cu drept de preferință la concesarea acestor pământuri. Dacă sunt mulți locuitori din comună, cari reclamă acest drept, art. 59 dispune că pământul să se împărte între ei, dacă aceasta nu se poate, să se dea celui mai întreținut; dacă toți au același lipșă, același dintre ei care a făcut un serviciu activ în armată; și

în sfârșit, la casă de neputință de a face o alegeră, se decide prin sorti. Termenul fixat de lege pentru exercitarea acestui drept este de un an de la deschiderea succesiunii. Pământul numai atunci se dă prin hizitățile de administrație, când a devenit ale căzut vacant, cum zice art. 60 prin neexistarea, în termenul legal, a nici uneia din locuitorii cu drept de preferință.

Că exceptiune I: presupunerea legală indicată mai sus, o comună poate poseda în mod colectiv locuri de pășunare, unele părți de păduri, și alte pământuri clasate de lege în categoria pământurilor metruke. Acestea sunt: 1) izlazurile, locurile de pășunare numite mera (art. 97 și urm.). 2) locurile de pășunare numite *izilac* și *chilac* (art. 101). 3) părțile de păduri numite *balatalik* (art. 30, 9^{le} și 92) și în sfârșit, diferite locuri de o importanță mai mică, precum Ariaile comunale.

Izlazul, mera este coprins în terito-

riul comunel; am dat, mai sus, explicaționescunților izilac și chilac, se ceară locuri de pășunare de vîră și de iarnă, se întrebă în special pentru el, în munți și la camp.

Locurile de pășunare nu pot fi posedate în mod exclusiv de comună, de cădără adăpostește *ab-antiquo* la această destinație, și dacă adăpostește înscrise în aceeași tablă în registrele archivel imperiale (art. 98 și 101); aceste condiții sunt impozite cerute și nici o modificare ulterioară nu se poate aduce în intinderea lor, determinate *ab-antiquo*.

O osebire este de semnalat între mera și locurile izilac și chilac:

I estimăriile izlazului, mera, nu se poate schimba sub nici un evantă, el nu se poate concura cu tapu, nu se poate face pe dânsul arătură, plantăpuni sănă construcționi; acest pământ, zice art. 97, trebuie pură să rămână ca izlaz.

Din contra, destinația locurilor

izilac și chilac se poate schimba, ele se pot preface în locuri de cultură și aceasta însă, în consecința obiectelor locuitorilor (art. 101); pe căt timp rămân afectate pășunile vitelor, ele nu pot fi concediate cu tapu.

Prescripția nu se poate invoca pentru aceste două feluri de pământuri, și în general în nici o contestație relativă la pământuri metruke.

N-am putut consta în Dobrogea, cel puțin în județul Tulcea, existența unor izlazuri, posedate de comună în condiții art. 97 și 98.

St. Dumitrescu
AVOCAT

Strada Gării Nr. 4 Constanța

Scoala Primară Evangelică

CONSTANTA, Strada Brutus

Curs primar român de 4 clase

după Programa Statului

CURS PRIMAR GERMAN

Curs secundar German și Francez

SCORLA de BĂEȚI SCORLA de FETE

Lucru de mină.-Piano.-Pictură

Personalul didactic se compune din 4 Instituitori și 4 Institutoare. Pentru Piano absolventă a conservatorului din Lipsia. Pentru L. Franceză profesoră cu studii făcute în Elveția franceză.

Anul școlar începe la 1 Septembrie. — Inscriserile se fac de la 21—31 August. — Informațiile necesare se dau în Cancelaria Direcției Scolare din curtea Bisericii Germane (orele 9—10 a. m. și 2—3 p. m.)

Pentru începători în Limba Germană, cari au terminat multe clase la Limba Română, se va înființa un curs special de pregătire pentru Limba Germană, cu ore după 4 p. m.

Deposit de cherestea Albert Theiler

Depositul este bine asortat cu emnărie de construcție.

Specialitate în timbrărie și dușumele uscate.

Efectuare promptă de tot felul de comenzi speciale în brad și stejar, ecarisat și cioplit.

Nu citiți numai,

ci incercă renumitul și medicinalul

SAPU DE LAPTE și CRI

(Un cal de lemn e marca fabricei) pentru a obține o față curată, cu culoare naturală și ferită de tot felul de pete.

Bucata 1 leu 50 bani.

De vinzare la d-nii: Lascărdis și A. Heldenbusch, droghist.

Cremă de Dinti Anatherin. — Dr POP

Din cauza dintilor stricăti se pot ivi complicații nervoase și chiar d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infecții ale organismului, chiar cu sfârșit mortal. După observații s'a dovedit că din 100 persoane, 80 adăpostează stricăti, între care sunt mulți ai căror dinti seamănă cu niște ruine, gungile umflate și lesne săngerănde sau acoperite cu fistule, din careiese o materie care deja la distanță răspândeste un miros neplăcut, lucru în general produs de prăvălirea dintilor și prin necurățenia dintilor și prin întrebățarea de dentifrice improprii. După opinia celebrităților medicale, Pastele de dinti cari conțin acizi sau baze și care în general fac spumă abundentă, provoacă distrugerea smalțului dintilor cari e începutul stricării lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că crema de dinti Anatherin Dr. Pop în tuburi, e o preparație cu total neutru, curată și întregine dinti fără să atâta preservindu contra infecțiunii.

Prețul unui tub 65 bani

Depozit general pentru Dobrogea
Drogeria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

DROGUERIA MEDICINALA

Alexandru I. Heldenbusch

CONSTANTA

Strada Carol (sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:

Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie streină, apă de Colonie cu kilogramu; articole de toaletă, pudre, pastelă de dinti, periu de dinti, săpunuri medicinale străine și indigene. Săpunuri detoaletă străine calitatele cele mai alese; articole de cauciuc, irigatoare, articole de baie; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu miroslorile cele mai moderne articole de pansament. Vată calitate superioară, untura de Peste proaspătă albă cea mai bună calitate: Vasilină, Benzină Glicerină, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antisепtic pentru gură și conservarea dintilor, vopsea pentru păr toate cularile, diferențe Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de baie și maximale, lacuri, văpse pentru dușurile, ceară pentru parchet etc. etc.

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vinde ceea ce am și a ceea ce vă dorești.

ANUNCIU

Conform noii legi asupra cotitului vaselor nepermisindu-se exercitarea acestei profesioni de către numai persoanelor autorizate pentru aceasta.

Subsemnatul aducă la cunoștință celor interesați, că prin decisiunea Ministerială No. 19462/906 publicată în Monitorul Oficial No. 64 din 17 Iunie 1906, am fost recunoscut ca cotaș autorizat pentru orașul și jud. Constanța.

Sarry N. Dumitru

Str. Dorobanților No. 17 Constanța
BIROU

La Cafeneaua din Str. Tomis No. 3

Pretutindeni chiar la
țară se
caută persoane onorabile și
experimentate capabile de a
se ocupa de vinzarea unui articol
foarte avantajos și lesne
de plasat. Capital nu e nece-
sar. Ori-cine se poate ocupa
chiar în mod accesori.

Condiții exceptionale și
salari fix, ceteva sute de lei
pe lună, în caz de activitate
urmată de succes.—Scrieți sub:

H 339 la agenția de pu-
blicitate Jean R. Blondel, Jig-
uile București